

มติชนสุดสัปดาห์
ศุกร์ 11 ธ.ค. 52

อาหารสมอง
เขมรแดงขึ้นศาล

วีรกร ตริเศศ
(รวม 4 หน้า)

หลังจากที่ได้ใช้กลยุทธ์หลากหลายทั้งดึงและเตะถ่วง ไม่ให้มีการตั้งศาลพิจารณาโทษเขมรแดงของ UN โดยสุนเซนมาเป็นเวลานานนับสิบปี ในที่สุดคำพิพากษาแรกคาดว่าจะออกมาในไม่กี่เดือนข้างหน้า นั่นคือโทษจำคุก 40 ปี ของ Kaing Guek Eav หรือ Duch อดีตผู้คุมค่าย Toul Sleng ในพนมเปญ หรือดังที่รู้จักกันในชื่อ S21

การพิจารณาคดีของ Duch จบสิ้นลงแล้ว เหลือแต่คอยคำพิพากษาจากศาลที่อยู่ภายใต้กฎหมายของกัมพูชา ซึ่งต่างจากศาล International Tribunal ที่ UN เป็นผู้จัดการในประเทศอื่น ๆ ทั้งนี้เป็นผลมาจากความสามารถของสุนเซนในการกีดขวาง ดึงถ่วง ไม่ให้มีศาลพิจารณาความผิดของเขมรแดง โดยอ้างว่าจะทำให้เกิดสงครามกลางเมือง แต่เหตุผลที่แท้จริงนั้นก็คือเกรงว่าศาลนี้จะนำไปสู่ปัญหาของอดีตชาวเขมรแดงจำนวนมากที่มีอำนาจการเมืองและเป็นข้าราชการผู้ใหญ่อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งใหญ่ที่สุดก็คือสุนเซนเองซึ่งเป็นเขมรแดงแต่ดั้งเดิมและแปรพักตร์ในปี 1977 จนได้ดีทุกวันนี้เพราะเวียดนามสนับสนุน

การขีดวงให้การพิจารณาอยู่ในวงจำกัดภายใต้แรงกดดันมหาศาลจากนานาชาติให้พิจารณาโทษจึงเป็นทางออกของสุนเซน จำเลยรายต่อไปคาดว่าจะ เป็น Nuon Chea ใหญ่อันดับ 2 ของเขมรแดงและสหายอีก 3 คน ส่วนอันดับ 1 คือ Pol Pot นั้นได้หนีความผิดด้วยการตายจากโลกนี้ไปอย่างหมดสภาพเมื่อหลายปีก่อน

ผมเคยไป S21 ครั้งแรกเมื่อกว่า 20 ปีมาแล้วก่อนเลือกตั้งใหญ่ เห็นแล้วก็ช็อคไม่เชื่อว่ามนุษย์จะกระทำต่อกันได้ขนาดนั้น S21 เป็นโรงเรียนเก่าที่กลายเป็นค่ายกักกันย่อยเพื่อบีบให้ได้คำสารภาพ เชื่อว่าค่ายนี้ได้ฆ่าคนตายไปไม่ต่ำกว่า 15,000 คน โดยฆ่าทั้งที่นี่และที่ Choeung Ek ซึ่งผู้จะถูกประหารต้องเดินเท้าไปเองอีกนับสิบกิโลเมตร

ค่ายเป็นตึกแบบโรงเรียน 3-4 ชั้น ครั้งแรกที่มีลูกกรงกั้นริมระเบียงทั้งหมด โกดผู้หญิงที่พาดูบอกว่าที่ต้องกั้นเพราะมีผู้พยายามฆ่าตัวตายโดยโดดลงมาเป็นประจำ เมื่อให้เงินโกด เธอลี้ภัย ก็แอบพาไปดูชั้นบนซึ่งปิดประตูเงียบ ในห้องมีกำแพงกั้นเป็นคอก ๆ เล็กเต็มไปหมด ในคอกมีกล่องกระสุนปืนไว้เป็นที่ถ่ายอุจจาระและปัสสาวะ ในคอกมีร่องรอยของความเจ็บปวด มีโซ่ตรวนทึงอยู่พร้อมกับข้อความเขียนบนฝากำแพง

ชั้นล่างมีกะโหลกวางไว้บนพื้น พร้อมกับรูปถ่ายนับพัน ๆ รูปของคนที่ถูกจับก่อนถูกทรมานและฆ่า ภาพเหล่านี้คล้ายคลึงมาก เมื่อดูด้วยตาจะเห็นแต่ความเศร้า ความหวาดกลัว ความสิ้นหวังท้อแท้ จำได้ว่ามีภาพเด็กเล็ก ๆ ด้วย ทั้งหมดที่ได้เห็นคือความสยองขวัญอย่างแท้จริง ในค่ายมีภาพเขียนหลายภาพที่แสดงให้เห็นการทรมานด้วยการรดน้ำหรือดิงนิ้วทรมานเพื่อให้สารภาพ

ครั้งหลังที่ไปคือเมื่อปี 2550 S21 แตกต่างจากเดิมไปมาก ภาพความโหดร้ายและคอกเล็ก ๆ หายไปมาก ส่วนใหญ่เป็นภาพและวีดิทัศน์ มีคนเข้าเยี่ยมชมมากกว่าเดิม ซึ่งเมื่อครั้ง 20 กว่าปีแล้วมีคนเข้าชมน้อยมากจนบรรยากาศน่าหวาดหวั่น จำได้ว่าในครั้งนั้นเมื่อกลับมาโรงแรมที่พักในพนมเปญมีความรู้สึกเหมือนมีคนตามมาเป็นเพื่อน จนต้องบอกในใจว่าจะทำบุญไปให้เมื่อกลับไปถึงบ้านแล้ว

เมื่อได้ยินข่าวว่า Duch ซึ่งเป็นจำเลยรายแรกจะถูกลงโทษ จึงมีความรู้สึกที่เกิดความยุติธรรมขึ้นบ้างสำหรับเขาเหล่านั้น ซึ่งมีผู้หญิงพร้อมทั้งทารกและเด็กเล็กเป็นจำนวนไม่น้อย (คงจะได้ว่าเกิดอะไรขึ้นกับเด็กเหล่านั้น) ที่ถูกฆ่าตายอย่างทารุณ

เรื่องเล่าที่ Duch ถูกจับก็สนุกไม่น้อย เรื่องก็มีว่า Nic Dunlop นักถ่ายภาพชาวอเมริกัน ได้รับรู้เรื่อง S21 ตั้งแต่เขายังเป็นเด็กอยู่ใน ค.ศ. 1980 โดยไม่รู้ว่าวันหนึ่งจะมีบทบาทในการสร้างความยุติธรรมให้แก่เหยื่อนับหมื่นคน

Dunlop รู้สึกสนใจกับภาพที่เห็นของ S21 ในปี 1989 เขาเดินทางมากัมพูชาและเยี่ยม S21 ด้วย เขาจำภาพของ Duch ได้แม่นยำและมีภาพที่ถ่ายก็อปปี้อมาอยู่ในกระเป๋าเสื้อของเขาด้วย

ในปี 1999 ขณะที่เขาทำงานเป็นตากล้องของสำนักข่าวในเอเชียในเขต Samlaut จังหวัดพระตะบองใกล้พรมแดนไทย เขาโดยสารขึ้นรถไฟไปกับกลุ่มคนคานาดาและลูกจ้างในโครงการกวาดเก็บ

ทู่ระเบิด และเขาก็เห็นชายคนหนึ่งบนรถคันนั้นซึ่งเขามั่นใจว่าเป็น Duch เนื่องจากมีหน้าตาตรงกับรูปที่ เขามีอยู่ในกระเป๋าสตางค์

ก่อนหน้านั้น Duch เลิกเป็นเขมรแดง ใช้ชื่อว่า Hang Pin และกลายเป็น born-again Christian (คนที่ “เกิด” อีกครั้งคือกลายเป็นคริสเตียนที่เคร่งครัด เชื่อถือในพระเจ้า) และกลับไปสอน หนังสือ เขาเคยทำงานให้ American Refugee Committee และ World Vision (องค์กรการกุศลใหญ่ ของโลก)

เมื่อ Dunlop เผชิญหน้ากับ Duch เขาก็ยอมรับว่าเขาเป็นใคร Dunlop กับเพื่อนคือ Nate Thayer ถ่ายรูป Duch และสัมภาษณ์เขาอีกหลายครั้ง Duch เล่ารายละเอียดงานเป็นผู้นำค่าย S21 อย่างหน้าชื่นตาบาน (สันนิษฐานว่าคงได้รับเงินและไม่คิดว่าจะมีใครทำอะไรเขาได้ ต่อมาคำบอกเล่าเหล่านี้ได้ทิ่มแทงเขา)

Dunlop เอาสิ่งที่เขาพบไปเขียนหนังสือชื่อ The Lost Executioner ซึ่งได้รับคำชื่นชม มากมายว่าสามารถเอาเรื่องลึกลับมาเปิดเผยจนนำไปสู่การขึ้นศาลของ Duch ในเวลาต่อมา

Duch ให้การอย่างไม่รู้สึกสำนึกผิดมากนัก และยอมรับผิดโดยให้การว่ามีการเขียนตี ผู้ถูกจับมา ใช้ไฟฟ้าช็อต ถอดเล็บ ผ่าตัดโดยไม่ใช้ยาสลบ มีตากล้องเวียดนามฉบับที่ภาพยนตร์ บางค้ายาว 10 นาทีไว้ในขณะที่เวียดนามบุกกัมพูชาเพื่อขับไล่เขมรแดงในปลายปี 1978 และบุกเข้าไปใน S21 เป็นครั้งแรก ภาพที่เห็นคือคนนอนบนเตียงถูกโซ่ล่ามไว้ เห็นภาพว่ามีการใช้น้ำมันราดลงไปและ เผาทั้งเป็น มีคนถูกล่ามโซ่ ศพถูกหั่นอย่างน่าสยงอยู่หลายศพ เรียกได้ว่าเลวร้ายพอ ๆ กับค่ายนาซี หรืออาจมากกว่าด้วยซ้ำ

คำถามที่ยังหาคำตอบไม่ได้ก็คือ Duch ซึ่งปัจจุบันอายุ 67 ปี เมื่อเป็นเด็กซึ่งเกิดใน จังหวัดกำปงธมก็ไม่มีลักษณะของการนิยมความรุนแรง เรียนหนังสือเก่ง เรียนจบปริญญาตรีด้าน คณิตศาสตร์ได้เป็นที่สองของทั้งประเทศ ได้เป็นครูในโรงเรียน Lycée Sisowath อันมีชื่อเสียง และย้ายไป อยู่กำปงจาม

ความตกต่ำเริ่มเมื่อเป็นลูกน้องของ Son Sen รัฐมนตรีว่าการกลาโหมในสมัยเขมรแดง เรื่องอำนาจ เขาเป็นครูที่เก่งและทุ่มเทให้ศิษย์ ก่อนหน้านั้นเขาร่วมขบวนคอมมิวนิสต์และถูกจับ ทรมาณในคุก Prey Sar เขาติดคุกอยู่ 2 ปี เมื่อออกมาก็เข้าป่าร่วมงานกับเขมรแดงอย่างเต็มตัว

เขาได้เป็นผู้บัญชาการค่าย M-13 และ M-99 พัฒนาเทคนิคในการถามคำถามและ
ทรมานขึ้นที่นี้ จากนั้นก็ย้ายมาเป็นผู้ช่วยผู้บัญชาการที่ S21 และได้เลื่อนเป็นผู้บัญชาการ

ความหวาดกลัวหรือความทะเลาะทะเลาะหรือความโหดร้ายที่แอบซ่อนในใจ ฯลฯ
ที่ทำให้ครูดิคนหนึ่งกลายเป็นฆาตรกรเลือดเย็นระดับโลกไปได้

เครื่องเคียงอาหารสมอง

การกินมนุษย์ด้วยกันเอง (cannibalism) นั้นมีจริงแน่นอน นอกเหนือจากการกินเพราะ
ความจำเป็นเพื่อให้อยู่รอดเนื่องจากขาดแคลนอาหารดังเช่นในไอส์แลนด์ในกลางศตวรรษ 19 และ
ในรัสเซียในทศวรรษ 1930

- เผ่า The Fore ของ Papua New Guinea กินเนื้อคนตายจนเลิกไปใน ค.ศ. 1957

เมื่อพบว่าคนที่เป็นโรคประสาททางสมองเสื่อมดังที่รู้จักกันในนามโรค “Kuru” เพราะกินสมองมนุษย์

- คนพื้นเมืองของออสเตรเลีย (Aborigines) เคยมีประเพณีกินชิ้นส่วนร่างกายของญาติ

ที่ตายเพื่อให้วิญญาณคนตายอยู่รอดในร่างกายของคนกิน

- อินเดียแดงบางเผ่าในโคโรลาโดเมื่อ 850 ปีก่อนกินเนื้อมนุษย์โดยมีหลักฐานจากการ

ขุดค้น

- Maoris ซึ่งเป็นคนพื้นเมืองของนิวซีแลนด์ บางกลุ่มในสมัยก่อนก็กินเนื้อมนุษย์

ปัจจุบัน Cannibalism อาจหมดไปจากโลก แต่ที่มาแทนอย่างเข้มแข็งก็คือการกินมนุษย์
ด้วยกันเองผ่านการคดโกง ต้มตุ๋น ค้าทาสเด็กและผู้หญิงข้ามประเทศ

น้ำจิ้มอาหารสมอง

If you don't enjoy what you have, how could you be happier with more?

ถ้าคุณยังไม่อาจหาความสุขได้จากสิ่งที่มีอยู่ แล้วคุณจะมีความสุขมากขึ้นเมื่อมี
มากกว่านี้ได้อย่างไร

.....